

Openbaring 3: 7-11
Ochtenddienst 30 mei 2010, Schoonhoven

Gemeente van Christus,

(Inleidend op de lezing. Zeven brieven. Jezus dicteert Johannes zeven brieven aan zeven gemeenten in Klein-Azië. Zeven is getal van volheid – het gaat om brieven aan de gehele kerk. We lezen nu de zesde brief, de brief aan de gemeente in Filadelfia. Filadelfia, was een kleine maar welvarende kustplaats, 'Klein-Athene', met een kleine christelijke gemeente.)

De Heer zei tegen Johannes de ziener: *Schrijf aan de engel van de gemeente in Filadelfia*. . In het laatste bijbelboek wordt gezegd dat iedere gemeente een engel heeft. Die engel staat voor de ziel of de persoonlijkheid van de gemeenten. Met die engel wordt bedoeld dat een christelijke gemeente meer is dan een godsdienstig genootschap. Een gemeente die zich verzamelt rond het woord en sacramenten, een gemeente waarin mensen samen zingen en bidden en omzien naar elkaar en naar de noden van de wereld... zo'n gemeente is meer dan een club of een vereniging. Zo'n gemeente leeft, zo'n gemeente heeft een ziel. Soms merken we dat ook... gisteravond tijdens de reunie van de musical. Het laatste bijbelboek zegt dan: een gemeente heeft een engel.

Schrijf aan de engel van de gemeente in Filadelfia: 'Dit zegt hij die heilig en betrouwbaar is, die de sleutel van David heeft – wanneer hij opendoet, kan niemand sluiten, wanneer hij sluit, kan niemand openen.'

De sleutel van David.. die komen wij ook in Jesaja tegen (22:22) - dan gaat het om de sleutel van het heiligdom in de tempel. In het Nieuwe Testament krijgt de sleutel van David de betekenis van de sleutel die past op het nieuwe Jeruzalem, het beloofde Godsrijk. In dat rijk is de macht van de duisternis, van zonde en dood overwonnen. In dat rijk is geen pijn meer, geen verdriet, geen tranen, geen dood. Het evangelie leert ons dat Jezus Christus de sleutel heeft tot dat rijk. Sterker nog: Hij, Christus, is die sleutel. God heeft hem de macht gegeven om de deur van het Messiaanse rijk te openen of te sluiten. Waarbij Hij er een oneindige voorkeur voor heeft om die deur te openen! Dat is zijn genade...

Keer op keer opende Jezus op aarde deuren die niemand kon openen. Zo heeft Jezus deuren geopend tussen mannen en vrouwen, tussen volwasenen en kinderen, tussen zieken en gezonden, tussen reinen en onreinen, tussen rijken en armen. (Over *Open Doors* gesproken – de organisatie die zich inzet voor vervolgd kerken en christenen in de wereld, en deze zondag heeft uitgeroepen tot *Zondag voor de Vervolgde Kerk*). Ook tussen joden en niet-joden opende Jezus deuren. Op het Pinksterfeest konden immers alle nationaliteiten het evangelie verstaan in hun eigen taal. Maar vooral heeft Jezus door zijn dood en opstanding de deur naar het nieuwe Jeruzalem voor ons geopend. *Want zo lief had God de wereld, dat Hij zijn enige zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.*

Nu was het zo dat de christenen in Klein-Azië, en dus ook die in Filadelfia, tegen heel wat gesloten deuren opliepen. Een van die deuren werd gevormd door de Romeinse heersers. De Romeinen eisten van al hun onderdanen dat ze de keizer als de Hoogste Heer, als God zouden vereren. Ook christenen moesten voor de keizer buigen. Sommigen weigerden dat. Die zeiden: de hoogste Heer, dat is Christus, ik buig voor niemand anders.

In de loop van de kerkgeschiedenis zijn er steeds weer gelovigen opgestaan die dat durfden zeggen. Luther, die niet voor de paus en de Duitse Keizer wilde buigen, en daarmee zijn leven waagde. Karl Barth, Zwitsers theoloog die in Duitsland hoogleraar was, weigerde in 1935 om als rijksambtenaar absolute gehoorzaamheid aan Hitler te zweren. 'Dat kan en mag en wil ik als christen niet doen,' zei Barth. En hij moest de universiteit en Duitsland verlaten. Vandaag de dag zijn het christenen in landen als Noord Korea en met name in een aantal streng-islamitische landen, waar christenen in de grootste problemen kunnen komen als ze Christus openlijk als hun hoogste Heer erkennen, en niets of niemand anders.

Zo botsten de christenen in Filadelfia tegen de gesloten deur van de Romeinse overheid. Maar ook tegen de gesloten deur van de plaatselijke synagoge. De joodse gemeenschap in Filadelfia was veel groter en invloedrijker dan de kleine christelijke gemeente. En de synagoge vond het maar niets, die christenen met hun Jezus. Kettters! Uit de brief blijkt dat de kleine gemeente door de joden werd tegengewerkt en bespot. We hebben gehoord hoe de Joden van Filadelfia daarom *leugenaars die bij satan horen* worden genoemd, *pseudo--joden*. Dat is geen anti-semitisme, wel kritiek op de wijze waarop de synagoge van Filadelfia de kleine christelijke gemeente discrimineert. Alsof de christenen niet met hart en ziel aan het jodendom verbonden waren! Alsof Jezus het jodendom zou hebben opgeheven! Alsof christenen ooit zouden kunnen ontkennen dat Jezus een jood was.

Het is aan deze kleine, buitengesloten gemeente dat de Heer aan Johannes de Ziener een montere brief dicteert, die de christenen van Filadelfia bemoedigt en opwekt. In de andere gemeentebrieven in Openbaring klinkt soms felle kritiek (jullie zijn een dooie boel, jullie geloof is veel te lauw...), maar de gemeente van Filadelfia wordt alleen maar bemoedigd. Daar is een reden voor. *'Ook al hebben jullie kleine invloed (kleine kracht, dunamis), jullie zijn trouw gebleven aan mijn Woord en jullie hebben mijn naam niet verloochend.*

Letterlijk staat er : jullie hebben mijn woord bewaard... Hetzelfde woord *bewaren* dat in het evangelie wordt gebruikt als Maria de woorden bewaarde, die de herders haar, gestuurd door de engelen, hebben gezegd over de pasgeboren Jezus: *En Maria bewaarde al die woorden in haar hart, die overwegende.* Dat is een intens bewaren, een liefdevol koesteren. *Jullie hebben mijn woord bewaard... en jullie hebben mijn naam niet verloochend.* Verloochenen... dat deed Petrus toen Jezus gearresteerd was. Dat deden de christenen in Filadelfia dus niet. Als het erop aankwam, dan stonden ze voor hun geloof in Christus. Als ze in de rechtbank moesten zweren, dan deden ze dat niet bij de naam van de keizer. Als ze in het plaatselijke restaurant gingen eten, dan sloegen ze het gebed niet gemakshalve over. Als het geloof ter sprake kwam, op het werk, op de markt, bij familie, dan schaamden ze zich niet voor hun geloof in Christus. *Ook al hebben jullie kleine kracht, jullie hebben mijn woord bewaard... en jullie hebben mijn naam niet verloochend.* En dat is genoeg, zegt Jezus. Want hij heeft de sleutel van David, de sleutel van het nieuwe Jeruzalem. Niet de Romeinen en niet de joden van de synagoge..., niet de waan van de dag of de hardste schreeuwers... maar Jezus heeft die sleutel.

Dat betekent:

Het is niet beslissend of we een grote en bloeiende en stoere gemeente zijn.

Het is niet beslissend wat anderen van ons vinden.

Het is niet beslissend hoe populair we wel of niet zijn in de wereld.

Beslissend is wat Jezus van ons vindt.

Het woord *bewaren* klinkt vervolgens nog tweemaal in één zin (vers 10):

En omdat jullie mijn woord hebben bewaard, en mijn naam niet verloochend, zal ik jullie bewaren...

Een commentator vat de brief aan de gemeente in Filadelfia samen met de woorden: *Kleine kracht, grote trouw.* En dat is voor Christus genoeg.

Twee weken geleden hadden we een geweldig weekend met onze vrienden uit Potsdam. Vorige week vierden we samen Pinksterfeest in een prachtig versierde Hoeksteen. Vrijdag was er in de Ark een goed bezochte nacht van het gebed voor de vervolgde kerk. Gisteren was er een prachtige reünie van de musical. We hebben de liederen nog eens flink meegezongen. Vanavond: appeldienst, met een koor en een frisse spreker: meestal goed bezocht. Soms kun je bijna zeven dagen in de week terecht in de Hoeksteen. Pakje brood mee. En een slaapzak... Wij zijn een gezegende gemeente.

Maar laten we ons niet voor de gek houden. Om ons heen, in Nederland, in onze moderne cultuur, moet de kerk vooral tegen de stroom inzwemmen. Er wordt voor van alles gebogen, maar steeds minder voor God. In de media valt de stem van de kerk nauwelijks meer op. De kerk heeft weinig stoers over. Laten we ons niet voor de gek houden. Laten we eerlijk erkennen dat we als christenen in Nederland **kleine kracht** hebben. Net als de christenen van Filadelfia. En laten we erkennen dat **die kleine kracht** eerder regel is dan uitzondering voor christenen! Naar wereldse maatstaven had Christus ook niets in te brengen. Maar beslissend is niet onze kleine kracht. Beslissend is **onze trouw** aan het Woord en de Naam van Christus. **En nog beslissender is de trouw van Christus aan ons, Hij die de sleutel van David heeft.**

Deze zondag staan veel kerken in Nederland er bij stil dat in veel landen de christenen *nog veel kleinere kracht* hebben dan wij. In ruim vijftig landen worden christenen vandaag de dag gediscrimineerd, bespot, vervolgd. Aan de liturgische tafel hangt vanmorgen een affiche met de landen waar christenen het slecht hebben. In de nacht van vrijdag op zaterdag hebben zo'n vijftig gelovigen, veel jongeren!, in de Ark stilgestaan bij hun situatie. En voor hen gebeden. Dat mogen we eigenlijk wel wat vaker doen: stil staan bij en bidden voor vervolgte geloofsgenoten. We zagen filmpjes, hoorden verhalen. Schokkend. Maar ook indrukwekkend! Hoeveel mensen in een land als Irak of Afghanistan overhebben voor hun geloof in Christus. Hoe krachtig ze vaak zijn in hun zwakheid. Hoe trouw in de verdrukking. Indrukwekkend en leerzaam.

We kunnen veel leren van christenen in Filadelfia en in landen die vandaag de dag kunnen leren: **erken dat je kleine kracht hebt, dat hoort bij christen zijn.** Maar schaam je niet voor het evangelie. Blijf trouw aan Christus. Noem zijn Naam bij wat er in je leven gebeurt, en voor je het raak je met anderen over Hem aan de praat. Of laat gewoon zien in je dagelijkse doen en laten dat je je laat leiden door de Liefde van Christus. Misschien stelt het voor je gevoel niet veel voor, maar zo gebruikt Christus ons om de deuren naar zijn Koninkrijk een stukje verder open te zetten. *Kleine kracht, grote trouw.* Veel invloed of populariteit zullen we er in de wereld niet mee winnen – maar ons is beloofd dat wij eens de overwinningsskrans mogen dragen (vers 11) en achter Jezus aan het nieuwe Jeruzalem in mogen gaan.

Laten we vasthouden aan dat woord, aan die Naam.

Amen. Ds. F.W. Verbaas